

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

ONDERZOEK FINANCIËLE POSITIE

Stichting Swalm en Roer voor Onderwijs
en Opvoeding te Roermond
H3261900/41692

Utrecht, juni 2012

Voorwoord

Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek naar de financiële positie per 31 december 2010 volgens het beoordelingskader van de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen bij Stichting Swalm en Roer voor Onderwijs en Opvoeding te Roermond (hierna: Stichting Swalm en Roer). De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft het onderzoek uitgevoerd in de eerste helft van 2012.

Het conceptrapport met kenmerk H3261896 is op 1 mei 2012 voor hoor en wederhoor toegezonden aan het bestuur.

De definitieve versie van dit rapport met kenmerk H3261900 is op 12 juni 2012 te Utrecht vastgesteld door drs. R. Loep RA, directeur Rekenschap en zal 5 weken na de vaststelling openbaar worden gemaakt.

INHOUD

Voorwoord 3

Samenvatting 7

1 OPDRACHT EN WERKWIJZE 9

1.1 Aanleiding 9

1.2 Doelstellingen onderzoek bij individuele besturen 9

1.3 Onderzoeksvragen en werkwijze 9

1.3.1 Onderzoeksvragen 9

1.3.2 Werkwijze 9

1.4 Afbakening van de opdracht 10

1.5 Huisvestingsvoorzieningen in het po 10

2 ANALYSE FINANCIËLE POSITIE 11

2.1 Onderzoeksvragen 11

2.2 Bevindingen 11

2.2.1 Inleiding 11

2.2.2 De analyse van de kapitalisatiefactor en de samenstellende delen ultimo 2010 11

2.2.3 Ontwikkeling financiële buffer gedurende 2011 12

2.2.4 Ontwikkeling financiële buffer gedurende 2012 t/m 2014 13

2.2.5 Berekeningen van de overige kengetallen op 31 december 2010 13

3 PLANNEN BESTUUR OM MIDDELEN IN TE ZETTEN IN HET ONDERWIJS 15

3.1 Onderzoeksvragen 15

3.2 Bevindingen 15

4 AFSPRAKEN MET BESTUUR 16

BIJLAGE 1: DE ANALYSE IN DIT RAPPORT 17

BIJLAGE 2: VERKLARENDE WOORDENLIJST 19

Samenvatting

De inspectie heeft in de eerste maanden van 2012 een onderzoek uitgevoerd naar de financiële positie van Stichting Swalm en Roer op 31 december 2010. Aanleiding voor het onderzoek was een aanbeveling van de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (CVO) in haar eindrapport van november 2009 aan de Tweede Kamer. Deze kwam erop neer, dat de inspectie een onderzoek moest doen onder schoolbesturen die mogelijk beschikken over middelen die nog niet zijn ingezet in het onderwijsproces.

Om vast te stellen of een bestuur over dergelijke middelen beschikt, introduceerde de CVO een nieuw financieel kengetal, de kapitalisatiefactor. Kengetallen ontstaan als posten uit een jaarrekening tegen elkaar worden afgezet om een indicatie te verkrijgen over de financiële positie van een organisatie. Veelgebruikte financiële kengetallen zijn bijvoorbeeld liquiditeit en solvabiliteit, die een indicatie geven of een organisatie op respectievelijk korte of lange termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

De kapitalisatiefactor, het nieuwe kengetal van de CVO, is bedoeld om een indicatie te geven van middelen die binnen een schoolbestuur nog niet zijn ingezet in het onderwijsproces. Stichting Swalm en Roer is geselecteerd voor het onderzoek omdat zijn kapitalisatiefactor, berekend op grond van de jaarrekening over 2009, uitkwam boven de signaleringswaarde, terwijl binnen het bestuur tevens een probleem bestaat met de onderwijskwaliteit (peildatum onderwijskwaliteit was 7 januari 2011).

Nu geeft een kengetal hooguit een indicatie, geen zekerheid over een financiële positie. Het onderzoek richtte zich daarom op het in kaart brengen van de specifieke financiële omstandigheden van het bestuur om te kunnen zien of het bestuur (op termijn) daadwerkelijk beschikt over middelen, die het nog kan besteden aan het onderwijs. Dit stelt de inspectie vast door de hoogte van de financiële buffer (simpel gezegd, de spaarpot die een bestuur erop nahoudt om reëel denkbare financiële risico's te ondervangen) te bepalen en af te zetten tegen de signaleringswaarde van de CVO.

Het onderzoek ving aan met een analyse van de financiële positie aan de hand van de jaarrekening 2010 en andere openbare stukken van uw bestuur. Uit onze analyse volgde dat de financiële buffer na de eventuele correcties eind 2010 € 4.148.993 bedraagt; 12,79% van de totale baten, inclusief rentebaten. De signaleringswaarde van de CVO voor de financiële buffer is 5,0%.

Het bestuur heeft de analyse van de financiële positie ultimo 2010, op verzoek van de inspectie, aangevuld met informatie van belang voor het (verwachte) verloop van de financiële buffer na 31 december 2010. Hierbij ging het om in 2011 en in 2012 t/m 2014 te verwachten exploitatieresultaten, verrichte en te verrichten investeringen in gebouwen en terreinen en overige materiële vaste activa, onttrekkingen aan voorzieningen en aflossingen van langlopende leningen.

Het bestuur van Stichting Swalm en Roer heeft aangegeven zich te kunnen vinden in deze analyse van de financiële positie ultimo 2010.

Op grond van de aanvullende informatie van het bestuur maakte de inspectie een herberekening. Rekening houdend met de verwachtingen van het bestuur bedraagt

de toekomstige financiële buffer eind 2013 ongeveer € 2,3 mln.; ca. 7% van de totale baten, inclusief rentebaten. Hierdoor overschrijdt de financiële buffer de signaleringswaarde van de CVO van 5,0% nog steeds. Er is zodoende sprake van een teveel aan middelen die nog niet zijn ingezet in het onderwijsproces. De volgende afspraak is gemaakt over de afbouw van deze middelen:

- Het bestuur geeft aan per 1 oktober 2012 een beleidsrijke meerjarenbegroting gereed te hebben, waarin de afbouw van de financiële buffer en de financiële implicaties van de verwachte leerlingenkrimp nadrukkelijk aandacht zullen krijgen. De inspectie ontvangt hiervan een afschrift.

Overigens geldt voor alle schoolbesturen dat de inspectie aan de hand van de jaarrekeninggegevens jaarlijks aandacht besteedt aan de omvang van hun financiële buffer.

1 OPDRACHT EN WERKWIJZE

1.1 Aanleiding

Op 4 november 2009 hebben de ministers van OCW en Financiën het rapport 'Financieel beleid van onderwijsinstellingen' van de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (hierna CVO), voorgezeten door prof. dr. Henk Don, aangeboden aan de Tweede Kamer. De ministers hebben enkele maatregelen aangekondigd naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rapport.

Een aantal daarvan betreft het versterken van het toezicht door de inspectie. Hierbij gaat het onder andere om een onderzoek onder besturen van scholen in het primair onderwijs (hierna: po) en voortgezet onderwijs (hierna: vo) met één of meer zwakke en/of zeer zwakke scholen en een hoge kapitalisatiefactor en bij besturen van scholen in het po en so met een zeer hoge kapitalisatiefactor. Voor deze besturen is toegezegd dat ze in 2010, 2011 en 2012 worden onderzocht.

1.2 Doelstellingen onderzoek bij individuele besturen

- Bewustwording bij de betreffende bestuurders en interne toezichthouders van de financiële positie van het bestuur en de mogelijkheden tot investeren in de kwaliteit van het onderwijs;
- Afspraken maken over het vervolgtraject (inclusief eventuele beoordeling van investeringsplannen).

1.3 Onderzoeksvragen en werkwijze

1.3.1 Onderzoeksvragen

1. In hoeverre is bij Stichting Swalm en Roer sprake van overtollige financiële middelen die niet ten goede komen aan het onderwijsproces?
2. Herkent het bestuur zich in de bevindingen van de inspectie?
3. Indien sprake is van overtollige financiële middelen: is het bestuur voornemens deze middelen te investeren in het onderwijs?
4. Indien beschikbaar: wat is het oordeel over de plannen van het bestuur met betrekking tot de inzet van de overtollige middelen?

1.3.2 Werkwijze

Het onderzoek heeft plaatsgevonden aan de hand van het beoordelingskader dat de CVO in haar rapport van 29 september 2009 heeft geïntroduceerd.

Er heeft bureau-onderzoek plaatsgevonden aan de hand van de jaarrekening 2010 en openbare stukken van Stichting Swalm en Roer. Dit heeft geleid tot een voorlopige analyse van de financiële positie van het bestuur. Deze analyse is opgenomen in een vragenlijst die het bestuur via het Internet Schooldossier (hierna: ISD) is toegestuurd. Het bestuur was in de gelegenheid om een informatiebijeenkomst bij te wonen. Het bestuur heeft de vragenlijst aangevuld met factoren die specifiek op het bestuur van toepassing zijn en waarover de inspectie (nog) geen kennis kon hebben, voornamelijk omdat deze betrekking hebben op

2011 en de verwachtingen van het bestuur voor de toekomst. Het bestuur heeft de vragenlijst, voorzien van bewijsstukken, teruggezonden aan de inspectie via het ISD. De inspectie heeft de beantwoording beoordeeld en eventueel aanvullende vragen gesteld.

De oorspronkelijke analyse en de antwoorden van het bestuur op de vragen van de inspectie hebben geleid tot de analyse van de financiële positie, die in dit rapport is opgenomen.

1.4 Afbakening van de opdracht

De directie Rekenschap is een accountantsafdeling die in haar handelen gehouden is aan de voorschriften van de beroepsorganisatie voor registeraccountants, het NBA. Dit onderzoek is geen accountantscontrole, maar een onderzoek als bedoeld in richtlijn NV COS 4400. Dit betekent dat het onderzoek zich uitsluitend mag richten op de beantwoording van bovengenoemde onderzoeksvragen en dat aan de hier gepresenteerde feiten geen andere conclusies mogen worden verbonden dan feitelijke constatering die voortkomen uit de onderzoeksvragen. Dit rapport bevat alleen feiten die zijn vastgesteld in het kader van dit onderzoek.

1.5 Huisvestingsvoorzieningen in het po

De inspectie geeft geen oordeel over de rechtmatigheid van de handelingen en transacties die zijn opgenomen in de informatie die het bestuur voor het onderzoek heeft verstrekt. Dat geldt dus ook over de eventuele besteding van publieke middelen aan huisvestingsvoorzieningen, die slechts onder beperkte voorwaarden is toegestaan. Indien niet aan deze voorwaarden is voldaan dan zijn dergelijke handelingen en transacties slechts toegestaan indien de financiering plaatsvindt met privaat vermogen. Meestal vermelden besturen niet dat het privaat vermogen hiervoor is aangewend. Bij de analyse gaat de inspectie er binnen dit onderzoek van uit dat de aanwezige gebouwen en terreinen zijn gefinancierd uit publiek vermogen.

2 ANALYSE FINANCIËLE POSITIE

2.1 Onderzoeksvragen

1. In hoeverre is bij Stichting Swalm en Roer sprake van overtollige financiële middelen die niet ten goede komen aan het onderwijsproces?
2. Herkent het bestuur zich in de bevindingen van de inspectie?

2.2 Bevindingen

2.2.1 Inleiding

In deze paragraaf zijn de berekeningen van de kengetallen opgenomen, gebaseerd op de financiële positie van het bestuur ultimo 2010, gecorrigeerd voor bestuurs specifieke factoren. In bijlage 1 worden de toegepaste correcties toegelicht. Voorts is rekening gehouden met correcties die volgen uit de beantwoording door het bestuur van vragen over 2010 die zijn opgenomen in de vragenlijst.

In bijlage 1 is een tabel opgenomen, waarbij de papieren versie van de jaarrekening 2010 als uitgangspunt geldt. In deze tabel zijn de bestuurs specifieke correcties opgenomen. Uiteindelijk leidt dit tot de herrekenende cijfers in de laatste kolom die de basis vormen voor de analyses in de paragrafen 2.2.2 en 2.2.3.

Paragraaf 2.2.2 bevat de analyse van de kapitalisatiefactor en de samenstellende delen. In paragraaf 2.2.3 geven wij een overzicht van de kengetallen solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit.

2.2.2 De analyse van de kapitalisatiefactor en de samenstellende delen ultimo 2010

De CVO gaat er in haar rapport van uit dat de middelen van besturen in het primair en voortgezet onderwijs nodig zijn voor een drietal functies; namelijk:

1. **De transactiefunctie.** Er dienen middelen te worden aangehouden voor het betalen van kortlopende schulden.
2. **De financieringsfunctie.** Er dienen middelen te worden aangehouden om de vaste activa m.u.v. de gebouwen en terreinen te zijner tijd te kunnen vervangen.
3. **De bufferfunctie (financiële buffer).** Als laatste dienen er middelen te worden aangehouden voor het opvangen van onvoorziene risico's. De CVO onderscheidt in haar rapport de volgende risico's:
 - ❖ Fluctuaties in leerlingenaantallen
 - ❖ Financiële gevolgen van arbeidsconflicten
 - ❖ Instabiliteit in de bekostiging
 - ❖ Onvolledige indexatie van de bekostiging.

Onderstaand zijn de aldus berekende waarden en percentages van Stichting Swalm en Roer weergegeven. In de laatste kolom zijn de signaleringswaarden van de CVO opgenomen. De bedragen in de tweede kolom zijn vermeld in €.

2010	Stichting Swalm en Roer (gebaseerd op waarden na correcties, zie bijlage 1)	Stichting Swalm en Roer (%) ¹	Signaleringswaarde CVO (%)
Kapitalisatiefactor (KF) (Totaal Kapitaal –Boekwaarde van gebouwen en terreinen)	12.252.251	37,77%	35,00%
Transactiefunctie (TF) (Totaal kortlopende schulden)	3.062.612	9,44%	8,80%
Financieringsfunctie (FF) (Financieringsbehoefte * Vervangingswaarde van de overige materiële vaste activa)²	5.040.646	15,54%	21,20%
Financiële buffer (B) (KF-TF-FF)	4.148.993	12,79%	5,00%

De kapitalisatiefactor is ultimo 2010 € 12.252.251 (37,77%). De signaleringswaarde van de CVO is voor vergelijkbare besturen 35,0%.

De transactiefunctie ligt iets boven de signaleringswaarde van de CVO. De financieringsfunctie bedraagt ultimo 2010 15,54%, wat lager is dan de signaleringswaarde.

Resteert de financiële buffer die met 12,79% hoger is dan de signaleringswaarde van 5,0%.

Het bestuur van Stichting Swalm en Roer heeft aangegeven zich te kunnen vinden in deze analyse van de financiële positie ultimo 2010.

2.2.3 *Ontwikkeling financiële buffer gedurende 2011*

Het bestuur heeft de analyse aangevuld door een vragenlijst van de inspectie in te vullen. De gestelde vragen hebben betrekking op ontwikkelingen in de financiële buffer gedurende 2011 en op invloeden op de financiële buffer als gevolg van verwachte ontwikkelingen.

Het bestuur heeft voor 2011 in de vragenlijst en n.a.v. aanvullende vragen aangegeven:

- een exploitatieresultaat (gecorrigeerd voor dotaties aan voorzieningen ad € 377.000 en afschrijvingen op gebouwen en terreinen ad € 82.000) te hebben behaald van € 995.000 (negatief);
- onttrekkingen aan voorzieningen te hebben gedaan voor € 184.000.

¹ Het percentage wordt berekend door de waarde in de voorgaande kolom te delen door de totale baten vermeerderd met de rentebaten.

² De financieringsbehoefte (FB) van de Stichting Swalm en Roer is 55%. Dit percentage is nodig om de financieringsfunctie voor het bestuur te berekenen.

Daaruit volgt dat de herberekende financiële buffer die resteert voor het opvangen van onvoorziene risico's, rekening houdend met deze specifieke factoren, ongeveer € 3 mln.; ca. 9% bedraagt. Deze overschrijdt de signaleringswaarde van de CVO nog steeds.

2.2.4 Ontwikkeling financiële buffer gedurende 2012 t/m 2014

Het bestuur van Stichting Swalm en Roer heeft voor het jaar 2014 nog geen financiële onderbouwingen beschikbaar. Derhalve heeft de inspectie de cijfers van 2014 bij de analyse buiten beschouwing gelaten. Voor de jaren 2012 t/m 2013 heeft het bestuur in de vragenlijst en n.a.v. aanvullende vragen aangegeven:

- exploitatieresultaten (gecorrigeerd voor dotaties aan voorzieningen ad € 300.505 en afschrijvingen op gebouwen en terreinen ad € 166.000) te verwachten van in totaal € 279.995 (negatief);
- uitbreidingsinvesteringen in overige materiële vaste activa te gaan verrichten voor € 100.000. Dit vermindert de financiële buffer door de investeringen te vermenigvuldigen met de financieringsbehoefte (=55%);
- onttrekkingen aan voorzieningen te gaan doen voor € 361.558.

Daaruit volgt dat de herberekende financiële buffer die resteert voor het opvangen van onvoorziene risico's, rekening houdend met deze specifieke factoren, in de toekomst ongeveer € 2,3 mln.; ca. 7% bedraagt. Deze overschrijdt de signaleringswaarde van de CVO nog steeds.

Het bestuur heeft aangegeven voor circa € 2,25 mln. een hogere financiële buffer nodig te hebben dan de signaleringswaarde van 5% i.v.m. budgetrisico's zoals het wegvallen van de impulsgelden, het teruglopen van het aantal leerlingen en het optrekken van de pensioenleeftijd. De inspectie heeft hiermee bij de analyse geen rekening gehouden omdat de inspectie van mening is dat deze risico's reeds zijn meegenomen bij de berekening van de signaleringswaarde van de financiële buffer door de CVO.

Overigens geldt voor alle schoolbesturen dat de inspectie aan de hand van de jaarrekeninggegevens jaarlijks aandacht besteedt aan de omvang van hun financiële buffer.

2.2.5 Berekeningen van de overige kengetallen op 31 december 2010

De overige kengetallen van Stichting Swalm en Roer en de signaleringswaarden ultimo 2010 zijn hierna weergegeven. De percentages zijn berekend op basis van de gecorrigeerde cijfers, zoals weergegeven in bijlage 1.

Kengetal	Stichting Swalm en Roer 31-12-2010	Signaleringswaarden van de CVO
Solvabiliteit (Eigen vermogen + Voorzieningen)/ Totaal vermogen	78,43%	Minimaal 20%
Current ratio (Liquiditeit) (Totaal vlottende activa/ Totaal kortlopende schulden)	1,80	Minimaal 0,5, Maximaal 1,5
Rentabiliteit (Exploitatieresultaat 2010/ Totale baten+rentebaten)	-1,57%	Minimaal 0%, Maximaal 5%

Voorgaande kengetallen laten zien dat de financiële positie van Stichting Swalm en Roer goed te noemen is. Dit is in lijn met de analyse van de kapitalisatiefactor en haar samenstellende delen berekend op basis van de jaarrekening 2010. Het bestuur is in staat aan haar verplichtingen op korte termijn (liquiditeit) en lange termijn (solvabiliteit) te voldoen.

3 PLANNEN BESTUUR OM MIDDELEN IN TE ZETTEN IN HET ONDERWIJS

3.1 Onderzoeksvragen

1. Indien sprake is van overtollige financiële middelen: is het bestuur voornemens deze middelen te investeren in het onderwijs?

Hierbij gaat om de middelen, die na de analyse die in hoofdstuk 2 is gemaakt, resteren als financiële buffer. Voor zover deze de signaleringswaarde van de CVO overschrijden, is volgens de opvattingen van de CVO sprake van "overtollige middelen".

2. Indien beschikbaar: wat is het oordeel over de plannen van het bestuur met betrekking tot de inzet van de overtollige middelen?

3.2 Bevindingen

Bij Stichting Swalm en Roer is ultimo 2013 sprake van een financiële buffer (7%), die de signaleringswaarde van de CVO (5%) overschrijdt met circa € 0,7 mln. De inspectie heeft hierover met het bestuur in hoofdstuk 4 nadere afspraken gemaakt.

4 AFSPRAKEN MET BESTUUR

Het bestuur geeft aan per 1 oktober 2012 een beleidsrijke meerjarenbegroting gereed te hebben, waarin de afbouw van de financiële buffer en de financiële implicaties van de verwachte leerlingenrimp nadrukkelijk aandacht zullen krijgen. De inspectie ontvangt hiervan een afschrift.

BIJLAGE 1: DE ANALYSE IN DIT RAPPORT

In het hierna volgende overzicht zijn (in de eerste kolom) de posten weergegeven, die bepalend zijn voor de berekening van de kengetallen van Stichting Swalm en Roer. De posten vormen de basis voor de berekening van zowel de kapitalisatiefactor en de samenstellende delen, als de overige kengetallen (solvabiliteit, rentabiliteit en liquiditeit).

Het uitgangspunt van deze analyse is de papieren versie van de jaarrekening van Stichting Swalm en Roer over 2010. In de overige kolommen zijn de correcties opgenomen voor de zogenoemde "bestuursspecifieke factoren", die ten behoeve van de analyse worden geëlimineerd. Uiteindelijk leidt dit tot de cijfers in de laatste kolom, die de basis vormen voor de berekeningen en analyses die zijn gepresenteerd in de paragrafen 2.2.2 en 2.2.3.

In de navolgende tabel zijn de bedragen vermeld in euro's.

Posten uit jaarrekening 2010	Waarden gebaseerd op de papieren versie van de jaarrekening	Correctie privaat vermogen	Correctie lagere vervangings- waarde	Waarden na correcties
Totaal kapitaal	14.199.753	-43.370	n.v.t.	14.156.383
Totale baten+ rentebaten	32.436.344	n.v.t.	n.v.t.	32.436.344
Totaal kortlopende schulden	3.062.612	n.v.t.	n.v.t.	3.062.612
Boekwaarde gebouwen en terreinen	1.904.132	n.v.t.	n.v.t.	1.904.132
Cumulatieve aanschafwaarde overige materiële vaste activa	10.148.989	n.v.t.	-984.180	9.164.809
Totaal vermogen	14.199.753	n.v.t.	n.v.t.	14.199.753
Eigen vermogen + voorzieningen	11.137.145	n.v.t.	n.v.t.	11.137.145
Totaal vlottende activa	5.499.906	n.v.t.	n.v.t.	5.499.906
Exploitatieresultaat 2010	-510.243	n.v.t.	n.v.t.	-510.243

Correctie voor privaat vermogen

In de jaarrekening 2010 is aangegeven dat Stichting Swalm en Roer de beschikking heeft over € 43.370 aan privaat vermogen. Het privaat vermogen van een bestuur behoeft, strikt genomen, niet te worden ingezet voor het geven van onderwijs. Het bestuur heeft exclusieve zeggenschap over deze middelen en zou kunnen besluiten om deze middelen niet in te zetten voor de verwezenlijking van doelstellingen, maar bijvoorbeeld te beleggen of op een deposito te zetten. De inspectie heeft daarom de hoogte van het totale kapitaal met het bedrag van het privaat vermogen verlaagd.

Correctie van de cumulatieve aanschafwaarde

De cumulatieve aanschafwaarde van de overige materiële vaste activa, zoals deze is vermeld in de jaarrekening 2010, vormt voor de inspectie in principe de basis voor de berekening van de financieringsfunctie, een onderdeel van de kapitalisatiefactor (voor uitleg over deze begrippen wordt verwezen naar paragraaf 2.2.2). Stichting Swalm en Roer heeft echter aangegeven dat de cumulatieve aanschafwaarde afwijkt van de vervangingswaarde van de overige materiële vaste activa, die theoretisch de basis vormt van de berekening van de financieringsfunctie. Als reden van deze afwijking noemt Stichting Swalm en Roer dat van de inmiddels volledig afgeschreven activa ongeveer 25% niet meer operationeel is. In de kolom "Correctie lagere vervangingswaarde" is daarom een correctie aangegeven, waardoor de waarde in de laatste kolom de vervangingswaarde van de overige materiële vaste activa weergeeft.

BIJLAGE 2: VERKLARENDE WOORDENLIJST

Activeren	Het opvoeren van (duurzame) bezittingen van een organisatie op de balans.
(Financiële) bufferfunctie	Onderdeel van de kapitalisatiefactor, dat benodigd is voor het opvangen van financiële, niet voorzienbare en niet beheersbare risico's
Financieringsfunctie	Onderdeel van de kapitalisatiefactor, dat aangeeft welk deel daarvan benodigd is voor de vervanging van de overige materiële vaste activa.
Kapitalisatiefactor	Kengetal dat een indicatie geeft in hoeverre onderwijsinstellingen hun kapitaal efficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. Definitie: $(TK-G\&T)/TB$ (Totaal Kapitaal – Boekwaarde van gebouwen en terreinen)/ Totale baten)
Kengetal	(Financieel) verhoudingsgetal gebruikt als analyse-instrument voor jaarrekeningen (b.v. solvabiliteit, rentabiliteit, liquiditeit, kapitalisatiefactor).
Middelen	Bezittingen, activa.
Overige materiële vaste activa	Materiële vaste activa niet zijnde gebouwen en terreinen.
Privaat vermogen	Vermogen dat is opgebouwd uit private middelen (bijvoorbeeld schenkingen, legaten).
Totaal kapitaal	Voor dit onderzoek: Totaaltelling van de activa, van de bezittingen op de balans minus Gebouwen en terreinen.
Totale baten	Voor dit onderzoek: totale baten volgens jaarrekening + rentebaten (excl. buitengewone baten).
Transactiefunctie	Onderdeel van de kapitalisatiefactor, dat aangeeft welk deel daarvan benodigd is voor de betaling van de kortlopende schulden.
Vaste activa	Bezittingen die langer dan één jaar voor de bedrijfsvoering beschikbaar zijn.
Voorziening	Deze wordt gevormd voor op balansdatum aanwezige risico's m.b.t. bepaalde verplichtingen of verliezen, waarvan de oorzaak vóór balansdatum ligt en waarvan de omvang onzeker is, maar wel redelijkerwijs te schatten (bijvoorbeeld een onderhoudsvoorziening).
Vreemd vermogen	Verplichtingen, schulden